

(א) [מוס' פ"ב ע"ד ע"ט],
(ב) [זבחים ב: געין סו.
דרים מת. א] געין סו.,
(ג) ב"ב קלח. כריתות כד;
(ד) ב"מ פ"א: גור, וכן להלן,
(ה) ב"מ פ"א: דמשומד,
(ו) ב"מ פ"א: י"ה"ר וששמה,
(ז) [ב"ב כ"ג ב"ה].

הגהות הב"ח

(א) ה"ב ד"ה מקום וכו'
בשמיטה וצוריקה דהני
הוא דבתיבי וקשה:

מוסף רש"י

רצה לשחק בה. הולין
ולא אמר מנן (גיטין סו.)
אם מעצמו נפל הרי זה
גט. דלעוה ממיליה היתה
לכך וסופו הוכיח והיה
ליה כמפסוק ומקום (סו.)
מעשה לפתור. רישא
מנא לא אמר כלום ואח"כ
מנן חילוק בין מעצמו נפל
ובין דתמו ה"ח (סו.)
הכרחב נבסיו. שכיב מרע
(כריתות כד.) והיו בהן
עבדים ומתוך כך זוח
שאינו רוצה לזון העבדים,
לפילו למ"ד יכול הרב
לומר לעד עשה עמי ואיני
זקן, אפילו הכי לא נמא
ליה לעשות ק (רשב"ם)
ב"ב קלח. רבו שני.
מקבל ממה (סו.) ארבלין
בתרומה. מהמת השני,
דודל קנה, וכמיז וכן כי
יקנה נפש קנין כספי הוא
יאלץ בו (סו.) וכו' בהן
יורשין. כלומר רשעין או
יורשין שלו (סו.) הוכיח
סופו על תחילתו. שלא
מתרה במתנה (כריתות
כד.) הוכיח סופו שזוח על
השמיטה שמתחלה, דלא
מתרה במתנה, אלא להכי
שחק דגנלי הוא לזוח כל
זמן שלא הגיע ממנה לזו
(רשב"ם סו.)

מקום שאין מחשבה פוסלת בחולין אלא בשתי עבודות. פירש בקונטרס בשמיטה וצוריקה (א) דכמיז וקשה לריב"א דצוריקה דם לעבודת כוכבים לא מיתסר זכר כדמוכח לקמן גבי הנהו טייעי דיהבי דיכרי לטבחי ישראל ואמרי להו דמא ומרצא לדידן וצירא לדידכו ומסיק דכשרה דהלכה כרבי יוסי דזה ממש וזה עובד לא אמרינן וזמנה שזרקו דם לעבודת כוכבים אחרי כן לא חיישינן עוד תניא צדקא דתוספתא א"ס משמטה זרק דם לעבודת כוכבים והקטיר חלצה לעבודת כוכבים זה היה מעשה בקיסרי ולא אמרו זה לא איסור ולא היתר והיינו משום שהוכיח סופו על תחלתו כדפסקהו אצל צוריקה מיהא לא מיתסרא וז"ל נהי דזהמנה לא מיתסרא דם מיהא איתסר:

עד כאן לא קא שרו רבנן אלא ד"א שמעינן דחשיב. וללשנא בתרא דלעיל ע"כ לא שרו רבנן אלא זמנה ממש וזה עובד אצל הכא אומה עמנו ששחט זרק אחרי כן דם לעבודת כוכבים: **א"ס** היה רבו שני בהן **אובד בתרומה.** בפרק המביא א"ס תלוי (כריתות דף כד:) מפרש דקסברי רבנן המפקינן עבדו יאל לחירות וזכרין גט שחרור ומעוכב גט שחרור אולכ בתרומה: **ב"י** לא אתי צ"דיה **אמאי אצווה.** הא דבעי צפ"ק דצ"מ (דף ו.) תקפה אחד צפנינו מהו ומוקי בשחק ולנסוף אווה שפיר בעי צין לר"ש צין לרבנן דהאי טעמא כי לא אתי לדיה אמאי אצווה לא שייך התם ואיכא טעמא אחריתי התם דקסבר אמאי אצווה הא קא חזו ליה רבנן: **רישך** והר. אפילו למ"ד מעות צעוד כוכבים קונות הכא לא סמכא דעמיה כיון דמני מדמי ליה ואי אלמא הוא אסור מדרבנן ואפילו למ"ד צפ"י שני דצכורות (דף יג.) דמשיכה צעוד כוכבי קונה ולא מעות: הא

חולין. לענין עבודת כוכבים שאין מחשבה פוסלת בהן צד' עבודות אלא בשנים בשמיטה וצוריקה דהני הוא דכמיז (שמות כב) וזבח לאלהים יחרם כל אסור נכפיהם מדם (תהלים טו) אצל קבלה והולכה לא כתיב זהו והקטרה אע"ג דשייכא בעבודת כוכבים מיהו לאו עבודה היא לאפסודי בהמה משום הקטר חלצה לעבודת כוכבים היכא דלא נשחטה ולא זרק דמה לעבודת כוכבים דהא אפילו צפניס לא מפסיל קרבן א"ס חישב על אכילת זכר בשעת הקטר חלצים: **ואח"כ חישב עליה.** לזרוק דמה או להקטיר חלצה: **משום כבוד דרבנן.** דאמרי לא אמרינן סתם מחשבת עובד כוכבים (א) לעבודת כוכבים והאי נמי אף על גב דא"גלאי מילתא דמורו (ה) הוא לא אמרינן מסתמא כי שחטה צרישא להכי שחטה דסתם מחשבת לעבודת כוכבים לא אמרינן: **אלא דלא שמעינא דחשיב.** לא בתחלה ולא בסוף: **אלא גבי עובד כוכבים.** דשעת שמיטה בחוקת עובד כוכבים הוה: **אצל ישראל.** כיון דהוי בחוקתו בשעת שמיטה: **הוכיח סופו לא אמרינן.** דלמא אחר השמיטה נכנס צו י"ה"ר והמיר דמו: **דרש"ג.** דלמא הוכיח סופו על תחלתו: **הכריח שאמר כתבו גט לאשתי.** ולא אמר כתבו ותנו והלך לו: **רצה לשחק בה.** שלא תפסיר צו לתת לה גט לפטורה מיבס א"ס ימות והפליגה דבבבס ואין אלו נעשין שלוחו לגרש דהא לא אמר מנו. להכי נקט צריח דלילו מסוקן קיימא לן הלכה כר"ש שזורי דלמא כותבין ונותנין דתנן (גיטין דף סה:) צרלשונה היו אומרים היואל בקולר ואמר כתבו גט לאשתי אע"פ שלא אמר תנו הרי אלו כותבים ונותנים שמפני שהיה צהול על מיתתו לא הספיק לגמור צבדיו וחזרו לומר אף המפרש והיואל צביירא ר"ש שזורי אומר אף המסוקן וא"ר חננאל הלכה כר"ש שזורי: **ונפל ומס.** וכבר כתבו ונתנו העדים גט לאשתו: **א"ס מעצמו נפל.** ודאי מתחלה היה דעתו לעלות ולפול וה"ל צהול כמסוקן: **מעשה לפסו.** הא אמרת רישא רצה לשחק בה ולא נתמ חילוק דבדר: **ודילמא שאני הסס דקאמר.** צרישא כתבו ואיכא קלת הוכחה בתחלה ונפילו גלווי מילמא בעלמא הוא דהאי דלמא צרישא כתבו ע"מ ליתן קאמר: **ואמר הלכ.** זה שניתנו לו: **אי אפשי.** אין רצוני: **א"ס היה רצו שני כהן.** זה האומר אי אפשי בהן על כרחו שלו הן ויאלכו בתרומה ולקמיה פריך ואפילו עומד וזווח: **כבר זכו בהן יורשי ראשון.** שהוא ישראל: **אפילו עומד וזווח.** בתמיה והיכן מצינו

מקבל ממנה בעל כרחו: **בשוק.** וקבל השטר: **שזיכה לו ע"י אחר.** שמסר שטר המתנה לאחר צפניו ואמר לו זכה בשטר זה לשם פלוני: **כרבי יוסי.** דאין הכל הולך אלא אחר השוחטו ואפילו שמעיניה דחשיב לא פסיל: **טייעי.** ישמעאלים ואינן אוכלין אלא זכר שחוטא ואפילו היא מתה מאליה שחט אומה לאוכלה וכן דרכן: **דיכרי.** אילים: **דמא ומרצא לדידן.** לעבודת כוכבים דמתוך שהיו טרודים בעסקיהן היו נותנין לטבחי ישראל לשחוט ולהפשיט: **כרבי יוסי.** ומוותרין: **לר"א.** דלמא מחשבת עובד כוכבים לעבודת כוכבים פוסלת שמיטת ישראל אפילו אין לו זה אלא דבר מועט: **יהיב ליה.** עובד כוכבים זוחל לטבח ישראל צבילי זכר ואמר לו כשתשחוט בהמתך תן לי צדיקר זה זכר מי מיתסר כו"י (א) בהמה צבכי מי אמרינן כי אמר רבי אליעזר היכא דהואי בהמה צבשפות מכי זבונה מעיקרא או שהיתה כולה של עובד כוכבים ונתנה לישראל לשחוט כד שלה אצל כי האי גוונא לא או דלמא לא שחט: **אי איניש אלמא.** האי עובד כוכבים ולא מני האי ישראל לדחוייה א"ס היה רוצה להחזיר לו דינר שלו אישעתה דקנייה גמורה היא: **ואי לא מצי א"ל רישך ורבי.** הרי ראשך והרי הר הכה זה על זה או קבל דינר שלך וכיון דמני לדחויי ואשתכח דכי שחט ישראל לאו אדעתא דעובד כוכבים קשחט ואינו נעשה שלוחו על כרחו דמימר אמר האי ישראל אי צבינא מהדרנא ליה זוחיה הילכך שריא וחי צעי יהיב ליה ואע"ג דק"ל (בכורות דף יג.) מעות העובד כוכבים קונות ויש לו חלק בה מיהו ישראל כי שחט מסלק ליה לעובד כוכבים ואינו נעשה שלוחו דא"ל לא לעויתי שיתמךין אצל צאיניש אלמא על כרחו שחטה אף צבצילו היא ועובד כוכבים מחשב עליה: **בתנ"י** לשם ימים. שעשה הם עבודת כוכבים: **שנים**

(א) נראה דצ"ל ששחטה סתם בלא מחשבה.

השוחרט פרק שני חולין

מ.

עין משפט נר מצוה

(א) [לקמן מה:] (ג) ט"ז
 מב: [מוספתא פ"ב ה"א],
 (א) ע"ז ד., (ד) גס זה שם,
 (ה) פסחים ע"ג, (ו) [דברים
 יב,] (ז) [נה יע"ז],
 (ח) [ג'יל במדרש רבה קהלת
 בפסוק ורחם השמש אמת
 שמונה מלאכים מנהיגים
 את החמה] [נהל בילקוט
 שמעוני קהלת א רמז
 תתקס"ז,] (ט) ע"ן ר"מ,
 (י) ע"י סוגית הגמ' דשם
 כי דברי המוס' כאלו י"ע
 וע"ן מוס' ד"ה ת"ל,
 (כ) ע"י מהרש"ק בפרק
 תפארת שמואל בזה הדיבור,
 (ל) [בדליתא לקמן ע"ג].

הגהות הב"ח

(א) גמ' לשם אחד נבטת
 לשום ימים לשום נרות:
 (ב) תוס' ד"ה הא דאמר
 וכו' ר' יוסי הגלילי אומר
 אלהיהם על ההרים ולא
 ההרים:

מוסף רש"י

אחד לשם אחד מכל
 אלו. אפילו נבטת דלא
 ידעיה אלא דליק שחטת
 לשום דבר שער [קטן
 אה]. לשום הרים. לשר
 הממונה על ההרים (ע"ז
 גמ). כיון ששחט בה
 סימן אחד. לעבודת
 כוכבים (ד. ת. ט.).

שנים אוהזין. זה בראשו וזה בקטו: **לשום דבר כשר.** שחיטה סתם:
גמ' זכחי מוס. ליאסר בהגהה כיון תקרובת עבודת כוכבים
 שאסורה כמת ומת אסור בהגהה דנפקא לן במסכת ע"ז (דף כט):
 מותמת שם מרים וגמר שם שם מעגלה ערופה: **מיאל ושישול**
קטן. כלומר לשום גדול שכלל
 הבריות או לשום קטן שכלול:
שישול. מולעת: **דאמר לשום הר.**
 הר אינו נעשה עבודת כוכבים דכתיב:
 אלהיהם על ההרים ולא ההרים
 אלהיהם (דף מה:): הלכך
 לשמן לא מיקריא זכחי ממים ומיהו
 פסולה מלאכול משום דמייא לשחיטת
 עבודת כוכבים מיחלפא בה וכדמתן
 לקמן (דף מה:): השוחט לשום ניר
 ונידב שחיטתו פסולה משום דדמי
 לשוחט קדשים בחוץ: **לגדא דהר.**
 למלאך הממונה על ההרים: **דומיא**
דמיכאל. דלא מחובר הוא. ובעלי חיים
 אף על גב דלא מיתקרי משום עבודת
 כוכבים כדקיימא לן בתמורה (דף כט).
 מדאסר רחמנא נעבד לגבוה מכלל
 ולהדיטו שרי מיהו אלהות מקרו
 כדכתיב (שמות ח) הן נוצח את תועבת
 מזרעים וכתיב (דברים ד) וראית את
 השמש ואת הירח ואת הכוכבים וכל
 כנף לשמים: **הימה נבטת חזירו.**
 לא מיבעיא שלו דמיתקרא משום
 תקרובת עבודת כוכבים שחיטת
 סימן אחד. דאע"ג דבעלי חיים אין נאסרים להדיטו לא משום
 נעבד או שעשאו עבודת כוכבים ולא משום מוקצה שהקני לתקרובת
 עבודת כוכבים כדקיימא לן בתמורה (דף כט). מדאסתריך קרא
 למיסריניהו לגבוה דכתיב (ד"ב מ:): מן הבקר [ויקרא א] להוליא את הנעבד
 ומן האלן [שם] להוליא את המוקצה מכלל להדיטו שרי מיהו כי עבד
 מעשה בגופייהו מיתקרי כדלמרינן בפרק רבי ישמעאל (ע"ז דף נד:):
 אע"פ שאמרו המשתחוה לקרקע עולם לא אסרה חפר בה זרות
 ושיחין ומערות והשתחוה להן אסרן והכא נמי אע"ג דלכתי בעלי
 חיים ניהו זמינתקרי. והאי סימן אחד לאו דוקא דה"ה לחאי סימן.
 ובהמת חזירו נמי אע"ג דפשיטא לן דאין אדם אוסר דבר שאינו
 שלו [ביבמות פג:]: אשמועינן רב הונא דאסר לה במעשה כל דהו: **רבוזה.** לא
 מיבעיא עומדת דכשהגזייה והרבייה קנאה בהגזייה ונעשית שלו
 אלא אע"ג דרבוזה ולא קנאה אסר לה במעשה: **המשחוח נבטת**
חזירו לא אסרה. אפילו למוצח משום נעבד: **עשה זה מעשה**
אסרה. אף להדיטו. וטעמא יליף במסכת ע"ז (דף נב:): מכל הכלים
 אשר הזניח המלך אחז במלכותו במעלו הכנו [ד"ה כטן] ואמר מר מאי
 הכנו שגזומו דאסרי בהגהה ואף על גב דלאו דדיה הוה שהיו
 כלי שרת: **שחוח חטאת.** לקמיה [ע"ז] מפרש מאי שחח חטאת דנקט:
שגשג חטאות. בשוגג משום שבת ומשום שוחט קדשים בחוץ
 ומשום עבודת כוכבים ששלשתן זכרת. ומשום מקלקל לא מיפטר
 בשבת שהרי מתקנה הוא אכל בני נח שאבד מן החי אסור להם [סנהדרין
 נ:]: וחטאת כי שחתי להם" בעלים דבר שאינו שלו הוה דשג לגבוה הוי:
 מחתך

הא דאמר ר' יהוה. שאינו נעשה עבודת כוכבים כדפירש בקונטרס
 ובע"ג דלא חשיב אלוה לאסור התקרובת מכל מקום עובדו
 כסיף כדמניח בפרק כל הללמים (ע"ז דף מו). הנכרים העובדים
 את ההרים הם מותרים ועובדיהם כסיף ואמרינן נמי בפרק ארבע
 מיטות (סנהדרין דף סא). מידי דהוה
 אמשתחוה להר דהר מותר ועובדו
 כסיף ואין לתמוה דכיון דלא מיקרי
 אלוה אמאי עובדו כסיף דדוקא לענין
 איבוד קאמר קרא דלא מיקרי אלוה
 ודכתיב (דברים יב) צרישיה דקרא
 אדז תאבדון וא"כ ה"פ אלהיהם שעל
 ההרים תאבדון ולא ההרים שהם
 אלהיהם ועובדים אותם תאבדון ומה
 שמקרוצת הר מותר היינו משום
 דגמרינן מכלים דכתיב אדז תאבדון
 וגו' ואמרינן צפ' רבי ישמעאל (ע"ז
 דף נא): כללים שנשמטו בהן לעבודת
 כוכבים הכתוב מדבר ואמר רחמנא
 דדוקא אלהיהם על ההרים ולא ההרים
 עצמן אלהיהם אי נמי מש"ה העובדן
 כסיף אע"ג דלא מיקרי אלוה יזשהרי
 מחובר הוא משום דגלי רחמנא צעודי
 מזלות דמתחייב כדכתיב (דברים ד)
 וראית את השמש וגו' ואף על פי
 שמחזרין בגלגל הרקיע והא דקמני
 הכא לשם חמה ולבנה דהוי זכחי ממים
 היינו לגדייהו שהם תלוסיסא המלאכים
 המנהיגים אותם כדלמרינן (י) במדרש

שיטה מקובצת

א) לא משום נעבד
 שעשאו עבודת כוכבים
 ולא משום מוקצה שהקני
 לתקרובת עבודת כוכבים:
 ב) [וליתסרא] [מיתסרין]
 והאי סימן אחד: ב) דלא
 מיקרי אלוה משום דגלי
 רחמנא אבד תאבדון אי
 נמי הר מיקרי אלוה ה"פ
 אלהיהם שעל: ד) אע"ג
 דגלי רחמנא: ט) שהם
 תלושים והם המלאכים:
 ו) וי"ל דהתם מיידי
 כשעוברין אף את הצפור:
 ז) ורבנן נמי אי לאו קרא
 דלא תחמוד הוה שרו מהאי
 עמבא: ח) אגביותו הוה
 כנעבד עצמו: טו) והיינו
 טעמא דכיון דאשמועינן:

רבינו גרשום

אין שוחט לא לתוך
 ימים. כלומר משום ע"ז
 דאמרינן (א) לאיסורא דימא
 קא שחטי אבל שוחט
 הוא לתוך אונן של מים
 כדבעינן לפרושי: הרי
 אלו זכחי ממים. כלומר
 ואסור אפי' בהנאה: הא
 דאמר לגדא. כלומר לשר
 של הר ודאי הרי אלו
 זכחי ממים: אשוחי חוץ
 לא ליחייב מחתך בעפר.
 כלומר הכי סברין חטאת
 בהמה דאינה ניהרת אלא
 אי בשנים אי ברוב שנים
 ואי אמרת כיון דשחט בה
 סימן אחד אסרה אשוחי
 חוץ כו' כלומר דלא חשוב
 חטאת ולא יהא חייב
 אשוחי חוץ דבסיני אחד
 אין מתקבל בפנים:

י"צ מלאכים מנהיגים את החמה ומיהו בקונטרס לא פירש כן דמוקי
 האי קרא דוראית את השמש וגו' בתלושים ומיימי ראייה מנייה
 דאע"ג דבעלי חיים לא מיתקרי משום עבודת כוכבים מכל מקום
 מיקרי אלוה ואסרי תקרובת ידיהו וא"ת ומ"ש תקרובת הר מנפוי
 הר דפליגי בה תנאי בפרק כל הללמים (ע"ז דף מה). דתנן ומה
 שעליהן אסור דכתיב לא תחמוד כסף וזהב עליהם רבי יוסי (י)
 אומר על ההרים אלהיהם ולא ההרים אלהיהם ואמר בגמרא דפליגי
 צפוי הר כהר וי"ל דהתם מיידי כשעובדים ו את הפסוק ואפ"ה
 שרי ליה לרבי יוסי הגלילי משום דאין עובדין אותו אלא לגב הר
 ובעיל לגביה דלא יהא טפל חמור מן העיקר ורבנן נמי אי לאו
 קרא ו הוה שרו מהאי טעמא אי נמי רבנן אסרי משום שעובדים
 אותו וקרא אסמכתא בעלמא (י) וא"ת דמשמע בריש פרק כל האסורין
 (תמורה דף כח:): דצפוי בעלי חיים מותרים להדיטו ומוקי לא תחמוד
 כסף וזהב עליהם צדכר שאין זו רוח חיים אבל צדכר שיש זו רוח
 חיים הואיל והוא מותר צפוי נמי מותר ואפילו לגבוה משמע התם
 דהוה שרי אי לאו דכתיב זו מן הבקר ואפילו מיידי כשאין עובדין
 אותו מ"ש מתקרובת בעלי חיים דאסור וי"ל דצפוי שרי טפי דבעיל
 אצבייהו (י) דהוה כנעבד עצמו דשרי לפי שהוא צ"מ ומיהו נראה
 דצפוי צ"ח אסור אפילו להדיטו מדפריך התם טעמא דרבינוה קרא
 הא לא רביניהו קרא צפוי מותר והא דכתיב (דברים יב) ואצדתם
 את שמש מן המקום ההוא כל העשוי לשמש והשתא למה לי
 למידק (ט) טעמא דרבינוה קרא השתא נמי דרבינוה קרא תקשה ליה
 היאך מותר להדיטו דקרא דמן הבקר לגבוה כתיב אלא ודאי אף
 להדיטו אסור והיינו טעמא ו כיון דאשמועינן דאסורים לגבוה ומיקרי נעבד לכל הפחות לגבי גבוה צח הכתוב דלא תחמוד לאסור
 צפוי אפילו לא יחשב נעבד אלא לגבוה אע"ג דהר נמי חשוב נעבד לענין גבוה כדמוכח בפרק כל הללמים (ע"ז דף מו): דהמשתחוה
 להר אצניו אסורין למוצח מ"מ צפוי מותר מכלים דלא מיתקרי כי היכי דילפינן תקרובת מכלים כדפירשית ואין להאריך כאן ויתר:
רבוזה לפני עבודת כוכבים. פירש בקונטרס לא מיבעיא עומדת דכשהגזייה והרבייה קנאה בהגזייה ונעשית שלו ואין נראה דכי
 הגזייה נמי לא קנה לה לענין שתחשב שלו אם אין אדם אוסר דבר שאין שלו דהא גול ולא נתיאשו הבעלים שניהו אינן
 יכולין להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו כו' ולקמן (דף מה). נמי דאמר רב נחמן אין אדם אוסר דבר שאינו שלו פריך
 ליה מהמנסך ומאי פריך מהמנסך והא מנסך מני אגביה קנייה כדלמרינן בהניקין (גיטין דף נב:): אלא ודאי צהי לא חשיב שלו ואינו
 קניו לו אלא להתחייב צאונסין אלא נראה דנקט רבוזה לרבותא דאף על גב דלא הרבייה ולא עשה זה מעשה גדול כל כך אסרה:
 (י) **לפני עבודת כוכבים.** אין לפרש דוקא לפני עבודת כוכבים וכרבי יהודה בן צבא דאמר לקמן (דף מה). אין מנסכין יין אלא לפני
 עבודת כוכבים והוא הדין שאר עבודות דנראה דדוקא לענין ניסוך קאמר דכלל דוכתא דאירי בשוחט לא נקט לפני עבודת
 כוכבים ועוד דאמאי פריך בסמוך אשוחי חוץ לא ליחייב דמתחך בעפר הוא התם בשלל שחט לפני עבודת כוכבים ולא מתסרא ומ"מ
 חייב העובד מידי דהוה אעובד להר אלא ודאי אע"פ שלא בפני עבודת כוכבים נמי מתסרא והא דנקט הכא לפני עבודת כוכבים אורחא
 דמלתא נקט א"י כיון דלפני עבודת כוכבים הוא מסתמא לשם עבודת כוכבים מתכוין אע"פ שלא פירש וכגון שהוא ישראל מומר
 והשתא מ"ל למימר דנקט רבוזה דלא מבעיא הרבייה לפני עבודת כוכבים דודאי לשם עבודת כוכבים מתכוין אלא אפי' רבוזה כבר כיון
 דשראל מומר הוא ושוחט לפני עבודת כוכבים מתכוין לעבודת כוכבים: **כ"י הא דאמר עזרא.** לא מיימי סייעתא מעולה אלא מהא
 דמיתסרא בהמת חזירו ע"י מעשה אבל דמיתסרא במעשה וזמא אין יכול לדקדק דלמא עולה מעשה רבה קאמר כדלמרינן בסמוך והא
 דקאמר בסמוך ועולה מעשה כל דהו קאמר היינו משום דלרצ הונא לא מצי לפרושי מעשה רבה וא"כ על כרחך מעשה כל דהו קאמר
 דאי סימן אחד צחי א"כ הוה ליה לפרושי: **חייב** ש"ש חטאות. לא נחת למנינא דא"כ לימני ארבעה וכגון שהוא יוה"כ אלא צהני
 אשמועינן חידוש דלענין שבת חייב אע"פ שלא תיקן אלא להוליא מידי אבד מן החי כדלמרינן בפסחים בפרק אלו דברים (דף עג.) ובחוץ
 לעבודת כוכבים הוי חידוש כדמוכח בשמעתא ואת"ל ואמאי חייב משום שחוחי חוץ והא אינו מתקבל בפנים דחטאת העוף ליתא אלא ביחיד ואין
 קרבן יחיד קרבן בשבת וי"ל דכיון דאם זרק הוראה כדאשכחן צפ"ב דביה (דף כ:): גבי כשני עזרת ששחטן שלא לשמן או שלא לזמנן יש לו
 להתחייב משום שחוחי חוץ דצפ' השוחט והמעלה (ומהם דף קט). מרבינן מקרא לחייב בחוץ על כל הפסולין שאם עלו לא ירדו ואף על גב
 דאיתו ואת בנו בחוץ פטור משום מחוסר זמן" שבת לא חשיב מחוסר זמן דאין זה אלא משום דאין עשה דקרבן יחיד דומה לא מעשה לשבת:

(א) נראה דצ"ל לאסריה וי"ל
 שר של ים ובעין ע"ז (דף
 מ"א ע"ב) שנקיה אסריה
 לענין ופירש"י שר של ים כמו
 אסריה דענינתא.

השוחר פרק שני הולין

קלמ' א ב מיי' פ'ד מהל' שגנות הלכה א: קב ג מיי' פ"ח מהל' ע"ז ג' א ועי' בהשגות זכרי' וזל'מ' וזל'מ' וזל'מ' מהלכות שמיטה הלכה כאל' סג' לאוין א טו"ע י"ד ס"ד טע"ד וס"ד קמה סע"ף ח:

רבינו גרשום

הכא בחטאת העוף עסקין דכולהו בהדי הדדי קא אתיין. כלומר דחטאת העוף ניהו בסימן אחד ולפיכך חייב שלט חטאת: עולא מעשה כל דהו קאמר. כלומר אפי' מוקמת לה בחטאת העוף תקשי לך משחטות חוץ וכו' שכיון דשחט בה וכו' שהוא מסיפן אסרה ואיך מחתך בעפר הוה. אלא באומר בגמר זביחה הוה עובדה מאי אריא דאוקי ליה בחטאת העוף אפילו שלמים נמי שאינו ניהו אלא בבי סימנין מצי לאוקומי באומר בגמר זביחה הוה עובדה דכולהו בהדדי קאתיין: אלא אמר רב זוטרא בר. הכא במאי עסקינן כגון שהיה (לה) חצי קנה פגום כו'. כלומר לא חוקים אלא בחטאת העוף דכולהו בהדי הדדי קאתיין ולא חוקי כגון שאמר בגמר זביחה הוה עובדה אלא כגון שהיה חצי קנה פגום והוסיף עליו כל שהוא וגמר דחטאתו משהו שאמר דבזביחה (מליקת) (שהויתן) והוה מתקבל בפנים וכולהו בהדי הדדי קא אתיין ולפיכך חייב ג' חטאות: אמר רב פפא אי לאו דאמר רב הונא סימן א' כו'. כלומר אי הוה אמר בסתם היתה בהמת חבירו רבועה לפני עבודת כוכבים כיון ששחט בה הוה חטאת תיובתיה דהוה אגורי' עולא לא הוה כהן דאסרה עד שיעשה בה מעשה רבה כו'. כלומר עד שישחטנה כולה דאיתין כולה בהדי הדדי והוה סבר לה כעולא: ואמר רב פפא אי לאו דאמר רב הונא בהמת חבירו לא הוה כו'. כלומר אי (הוה אמר) רב הונא היתה בהמתו רבועה לפני עבודת כוכבים כיון ששחט בה סימן אחד אסרה לא הוה חטאת תיובתיה מ"ט ולא הוה מצי למימר אשחטתי חוץ לא ליחייב דכהן לא מצי אסר בהמת של ישראל דלאו דידהוה הוא אבל כיון דאמר היתה בהמת חבירו רבועה לפיכך הוה חטאת תיובתיה: פשיטא (מהו) דתימא. כלומר דאי לא אמר בהמת חבירו דלא הוה חטאת תיובתיה דכהן לא מצי אסר דלאו דידהוה:

א' הכי מאי איריא חטאת לישמע'ינן ובה. לפירוש שני שזקנוטרס דלרב הונא פריך וס' דלאין איין אדם אוסר דבר שאינו שלו א"ש דנקט חטאת לאפוקי שלמים שהם שלו ז"ל דסבר השמא דלמתיא כרבי יוסי הגלילי דלמר קדשים קלים חשיב שום זבח שלו כדמוכח בזבחים כפ' בתרא (דף קיד). דפריך בשלמא רובע שהקדישו ולנסוף רבעו אלא מוקלה ונעבד היכי משכחת לה הא איין אדם אוסר דבר שאינו שלו ומשני בקדשים קלים וליציא דרבי יוסי הגלילי משמע דלרבנן איין אדם יכול לאסור ומיהו קשה לפירוש זה דבסמוך פריך מהיאי צרימא לרב נחמן דלמר איין אדם אוסר דבר שאינו שלו ודייק מלדאוקומינן בחטאת העוף טעמא דחטאת העוף אכל זבח אחר לא ומאי קושיא אלא מתוקמא מפרי בחטאת בהמה ונקט חטאת לאפוקי שלמים ושמא מתחלה ניחא ליה בחטאת בהמה כל כמה דלא חסיק דלמתיא שינויא דחטאת העוף וצחצי קנה פגום אכל לסוף מסתבר ליה שינויא דחטאת העוף דאי בחטאת בהמה ונקט חטאת לאפוקי שלמים ה"ל לנמקט עולה כדפי' דמואי מעשה מעשה רבה. מינה לפי' ראשון שזקנוטרס שלא ו להקשות על רב הונא מדקדק לאשמועינן זבח אי"כ היכי מצי למימר מעשה רבה הא ע"כ מננקט חטאת דייקנין מיניה סייעמא לרב הונא דמעשה כל דהו ושמא יש

לומר דהא דנקט חטאת לאשמועינן דלע"ג דקניא ליה לכפרה אפי' לא חשיב כדדייה לאוסרה צממא כל דהו: **רב** נחמן ורב עמרם ורב יצחק אמרי איין אדם אוסר דבר שאינו ש"ו. ובמס' ע"ז פריך רבי ישמעאל (דף נד.) אמילמיה דעולא דלעיל דלמר להו רב נחמן אמרו ליה לעולא כבד תרגמא רב הונא לשמעתיך צבול לאו משום דסבר כרב הונא אלא כלומר לא הודעתו שום חידוש שכבר השמיענו זה רב הונא ואם תאמר בעובדא (ע"ז דף טו:): דעל עובד כוכבים לתנותא והוה חמרא צדוולא שדא ציה עובד כוכבים ידא ושיכשך ציה ואתא מריה דחמרא ושקליה צרימתיא ושדייה לרנא וגרסינן התם איילקע רב נחמן למחוזא ואסריה בהנאה אמאי אסריה והא איין אדם אוסר דבר שאין שלו ולמסקנא דקאמר אפילו למ"ד אוסר אדם דבר שאינו שלו הני מילי עובד כוכבים ורב נחמן מצי סבר כהנא קמא ניחא אכל למאי דסלקא דעתך דלתי רב נחמן כר"י (ס' ו) ולא כהנא קמא קשה:

כיון

צבהמה נמי חייב. והאי פירכא לאו לאומיזי לרב הונא נקט לה דכי מדלית רב הונא מהכא ותימא דאיין אדם אוסר דבר שאינו שלו אלא בגמר מעשה איכא למיפריך נמי מאי שנה חטאת דנקט אלא הכי פריך אי איתא דטעמא משום גמר זביחה הוה מאי שנה עוף אלא על כרחך טעמא לחרינא הוה: **אלא אמר רב זוטרא.** הא מתניתא מסייע ליה לרב הונא ומש"ה נקט חטאת העוף דהכשרו כשימא חטאת דאי תנא זבח ליה לא חרינא בשחיטת חוץ משום דמיתסר בחטאת שחיטה ופקע שם קדשים מיניה כרב הונא אכל צעוף משכחת שלש חטאות וכגון שהיה חצי קנה פגום והוסיף עליו כל שהוא דמיתסר כפנינים ומחייב עליה משום שחיטת חוץ וחיוז חוץ ומעשה כל דהו דעבודת כוכבים ונטיילת נשמה דשבת צהדי הדדי אמו: **אי לאו דאמר רב הונא (כו') סימן אחד.** ואסריה דעולא דמעשה כל דהו אמר: **לא הוה חטאת סיוספיה.** דעולא מרישא כי הוה ס"ד דצבהמה קאי דליכא למימר מעשה רבה קאמר עולא דהיינו גמר מעשה: **אי לאו דאמר רב הונא בהמת חבירו.** ואפילו הוה אמר מעשה כל דהו אסר צבהמה: **לא הוה חטאת סיוספיה.** אפילו כדהוה ס"ד צרישא דצבהמה קאי: **דחזריה לא מלי אסר.** והאי חטאת דכהנים הוה: דקני ליה לכפרה. שהצבליים מתכפרין בה. ל"א אי הכי דבגמר זביחה הוה עובדה מאי איריא חטאת דמשמע דליכפל תנא לאשמועינן מידי דלית ליה חלק צו שהצבליים שחטין אותה והיא כולה לכהנים ליתני זבח דלישתמע אפילו שלמים שהן שלו מחייב שלש חטאות דהא לא פקע שם קדשים מיניה עד גמר זביחה ומדנקט חטאת ש"מ צעובד עבודת כוכבים בתחלת שחיטת קאמר חטאת ומשום טעמא דחטאת אינו שלו ולא מצי אסר צבהמה זוטרא דלילו שלמים הוה אסר צבהמה זוטרא ומ"מ לרב הונא קשיא דהא מדנקט חטאת ש"מ טעמא דתנא משום דדבר שאינו שלו לא אסר אלא אמר רב זוטרא לעולם צעובד בתחלת זביחה ולא מתיקשי לרב הונא דהכא בחטאת העוף קאי וצחצי קנה פגום דצההוה מעשה כל דהו דלימסר' ציה איחייב משום שחיטת חוץ והיינו דנקט חטאת משום דלימסר' מעשה כל דהו ולא מצי אסר דבר שאינו שלו. אפילו בגמר מעשה. ולית מעשה דעולא מעשה רבה ולא הוה מינטוריך ליה לאוקומי בחטאת העוף דהאי דנקט חטאת ולא תנא זבח משום דלילו כיון דדידיה נינהו הוה מיתסרי צממא כל דהו וליכא חיוז שחיטת חוץ אכל חטאת לא מיתסר עד גמר שחיטה דליכא מעשה רבה. ולשון זה נראה צעניי דהכי מסתבר לישנא דתלמודא דלרב הונא לחודיה קמומי: **דחזריה לא מלי אסר.** צממא כל דהו ולהכי תנא חטאת דכהנים היא דלילו שלמים דדייה נינהו ומיתסרי צממא כל דהו: **כדידיה דמיא.** ואפי' קמי דלא מיתסר: איין אדם אוסר דבר שאינו שלו. אפילו בגמר מעשה. ולית דמפרשי צממא כל דהו ולא היא דא"כ לא הוה מנסך מיוצמיהו דהא מעשה גמור הוה ולקמן [מ"א]. מותבי להו מנסך: **ואוקומנא.** על כורחין בחטאת העוף מדלגא תנא זבח ואע"פ דלהנך רבנן לא מצי למייתי זבח דכיון דשלמים דדייה נינהו הוה מיתסרי בתחלת (ו) חמיכה ותו ליכא חיוז שחיטת חוץ וכי תנא חטאת הוה דבר שאינו שלו ולא מיתסר ולא פקע שם קדשים מיניה אפילו הכי מדלגא נקט עולה דשכיח ולא הוה נמי דדייה ונקט חטאת דמידי דלמתיא צעוף בסימן אחד ודאי טעמא משום סימן אחד דעוף הוה וצחצי קנה פגום כדלמרן:

מחךד צעפר הוה. דכיון דנאסר משום עבודת כוכבים פקע שם קדשים מינה ונעשית של עבודת כוכבים ועפרא צעלמא היא ותו לא מחייב עליה משום שחוט חוץ. **א** ואע"ג דלמרנין צפירקין (לעיל דף כט:): שחט סימן אחד בחוץ וסימן אחד בפנים חייב שהיה עשה צה מעשה חטאת העוף בחוץ ליכא למימר דבגמר הסימן חייב צהדי הדדי איסור עבודת כוכבים ושחיטת חוץ דכי אמרינן אז(ב) סימן אחד מחייב הני מילי היכא דגמר לשחיטה צעודה קדשים דקמני וסימן אחד בפנים דליגלאי מילתא דבסימן קמא שחיטת חוץ הוה וטעמא דהתם משום דישינה לשחיטה מתחלה ועד סוף אכל הכא דסימן שני לא אשתמיט כלל דחיוך עפרא צעלמא הוה קמא נמי לאו שם שחיטה עליה ולענין צבת דחיוציהו אנטילת נשמה הוה דמחייב אע"ג דלאו שחיטה היא וכן משום עבודת כוכבים דשחיטת עבודת כוכבים היא אכל לענין שחוט חוץ לאו שחיטת קדשים היא: **הכא בחטאת העוף עסקינן.** דמליקתא בסימן אחד צפ"ק (לעיל דף כה.) וחיוז שחיטה דדייה נמי בחוץ בסימן אחד דהשחט עוף קדשים בחוץ חייב והמולקי בחוץ פטור דפתנן צבזבחים דפרק השוחט והמעלה (דף ק"א.) וליף מאו אשר ישחט(ו) לרבות את העוף: **דכולהו א צבדי הדדי.** דכיון דשם עבודת כוכבים לא חייב עד גמר סימן אישכחא דכולהו שחיטה בקדשים הוה: **ועולא מעשה כל**

דכו קאמר. דכיון דלמר רב הונא [ע"א] סימן אחד ואסמכה למילתיה אדעולא לאשמועינן רב הונא דעולא מעשה כל דהו קאמר דהא סימן אחד בשחיטת עבודת כוכבים לאו גמר מעשה הוה הלכך ע"כ סימן אחד דרב הונא לאו דוקא דהוה הדין לחצי סימן ואפילו מוקמת לה בחטאת העוף הוה מיוצמיה (ג) מצי שחט צה פורתא פקע שם קדשים מינה וחיוז שחיטת חוץ ליתיה עד גמר סימן וחיוך עפר הוה: **אלא.** אפילו בחטאת בהמה מתוקמא וצאומר איני רואה לעבוד עבודת כוכבים בשחיטה זו עד שתגמר ודהשחא לא פקע שם (א) זבחים עד גמר זביחה ומתחייב צכולהו: **אי הכי.** דטעמא דשחיטת חוץ לאו משום סימן אחד דחטאת העוף הוה אלא צאומר בגמר זביחה הוה עובדה: **מאי איריא חטאת.** דנקט [שם] ליתני השחטת את הזבח דמשמע כל זבחים ומדנקט חטאת דלמתיא נמי צעוף שמע מינה בחטאת העוף קאי ועולה לא מצי למינקט משום דעולת העוף צעי שני סימנין ולא צאומר בגמר זביחה הוה עובדה דאי אינו עובדה אלא בגמר זביחה אמאי איכפל לאשמועינן עוף

אכל

(א) [כמותה לה. וד'ש"נ, (ב) [בכמות פג']. א עיין רש"י, (ד) וויקרא יז, (ה) ר"מ, (ו) עיין רש"י, (ז) [ע"ש מוס' גת. סד"ה אילקע].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מחתך וכו' בסימן א' מחייב: (ב) ד"ה ועולא וכו' דמכ"י שמיט: (ג) ד"ה אלא אפי' וכו' לא פקע שם קדשים מינה עד גמר: (ד) ד"ה ואוקומנא וכו' בתחלת שחיטה ותו ליכא: (ה) תוס' ד"ה רב נחמן וכו' כר"י בן בבא ולא כר"י:

שיטה מקובצת

א' דכי אמרי' בסימן א' מחייב: ב' ולענין שבת דחייב' בחבורה בעלמא או בנטיילת בשחטת בהדדי נשמה: ג' דכולהו בהדדי פקע שם קדשים עד גמר זביחה: ד' והוסיף אתו דכיון דשם עבודת כוכבים: ה' דהשחא לא פקע שם קדשים עד גמר זביחה: ו' והוסיף עליו כל שהוא דבהאי כל שהוא מחכשר בפנים: ז' לפי' שני שבקנוטרס דלרב הונא פריך דס"ל איין אדם אוסר דבר שאינו שלו ואחי שפיר דנקט חטאת: ח' תימה לפי' ראשון שבקנוטרס שלא בא להקשות על רב הונא לישמע'ינן ובה א"כ הוכי מצי:

(א) לעיל מ. ט גיטין נב; א ע"ז נט; ד) [כס"א: משומה, וכן להלן, ט) וכן הגירסא במשנה שמשניות וכן אמת בהר"ש אבל בערוך ערך אגן ג' גירסא אגן פי' ספל מלשון וחס' צגמט וכן גירסא הר"ף והגמ"ש וע"י כסף משה, ו) [ומה לו, ו) כס"א: משומה, וכן להלן, ח) דברים, ט) ג' ע"ז, י) דברים, יא) כס"א: האמין, יב) כס"א: משומה, וכן להלן, יג) כס"א: משומה, וכן להלן,

ג'יון הש"ס
תוס' ד"ה ובשוק בו' ובתו' בירושלמי. פי"ע דלכאס הלכה א:

מובן רש"י

ב' אוחזין בסכין. זה כדלמי וזה צקמו [ועיל] ח. המטמא. טהרותו של חצרו כגון מרומה (גיטין נב). והמדמע. מרומה בחולין של חצרו ומפסדו שאסורו לר"ס וצריך למנוע להכניס חול (שם). מתירין אותו. בהנאה (ע"ז טו). לא לתוך ימים. דלא לימרו לשר על יס הוא שחט (דע"ז יג). ולא לתוך כלים. דלא לימרו האיל ומקבל את הדם, לוריקו לעבודת כוכבים הוא צריך (שם).

השוחרט פרק שני חולין

מא.

עין משפט נר מצוה

קמא א מיי פ"ב מהל' שמיטה הל' כח סגמ עשין סב טושי"ע י"ד סי' ה סעיף ג:
קמב ב מיי פ"ב מהל' חובל ומזיק הלכה כ' ג סגמ עשין ע טושי"ע ח"מ סי' שפה סעיף א:
קמג ג מיי שס הל' ו טושי"ע שס סעיף ב:
קמד ד מיי פ"ג מהל' מאכלות אסורות סגמ לאזין קמח טושי"ע י"ד סי' קלב סעיף א:
קמה ה (מיי פ"ב מהל' שמיטה) גמי פ"ז מהל' חובל ומזיק הל' ו סגמ עשין סב טושי"ע י"ד סי' ד סעיף ד וסי' קמח סעיף ח:
קמו ו מיי פ"ב מהל' שמיטה הל' כח ופי"ח מהל' ע"ז הל' א ופי"ח מהל' חובל הל' ו סגמ עשין סב טושי"ע י"ד שס וטושי"ע ח"מ סי' שפה סעיף ב:
קמז ז ח ט מיי פ"ז מהל' חובל הל' ו סגמ עשין ע טושי"ע שס: **קמח** ח מיי פ"ב מהל' שמיטה הל' א סגמ עשין סב טושי"ע י"ד סי' יא סעיף ג:
קמט ט מיי שס הל' ו טושי"ע שס סעיף ד:
קנ י מיי שס הל' ה סגמ עשין טושי"ע י"ד סי' יב סעיף א:

כיון דקניא ליה לכפרה בדידיה דמ"א. והא דפרין צפרק צתרא דזבחים (דף קד). מוקצה ועצב אינו שלו הוא ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו ומוקי לה צקדשים קלים היינו כרצ הונא דלעיל דלהני אמוראי דהכא ממוקמא אף צתטאת דכדידיה דמ"א: **ת"א שמע ב' אוחזין בסכין ושוחטין בו.** משמע הכא דרצ הונא ועולא דלעיל (דף מ). אסרי אף להדיטו דהך דשניס אוחזין וההיא דר' יהודה בן צמירא ורבנן דצסמוך איירי אף להדיטו ומשמע דלדידהו ניחא והשמתא הא דמיייתי ראייה צפרק רבי ישמעאל (ע"ז דף נד): מכליס שהניח המלך אחו דלמר מר הכנווס שגמווס והקדישו אחרים תחתם היו אסור אף להדיטו ומימה דתתם לעיל בההוא פירקא (דף נג): צעי מיניה ר' יוסי בן שאול מרבי כליס שנשתמשו בהן צבית חוניו מהו ששתמשו בהן צבהמ"ק אליבא דמ"ד עבודת כוכבים הוא לא תיבעי לך דהשתא להדיטו אסירי כו' ומסיק דאסורין דרשי ליה מקרא דהכנווס שגמווס ומה ראייה היא התם אסירי אף להדיטו כלים שהניח אחו והנך צבית חוניו שרו להדיטו למ"ד (לעבודת כוכבים הוא וי"ל דקרא דכל הכלים ודאי איירי לגבוה ומיייתי מיניה ראייה לעולא דכיון דאסירי אע"פ שלא עשה בהן אחו שום שניי אלא שנשתמש בהן לעבודת כוכבים א"כ היכא דעבדי מעשה גמור שמתחיל לשחוט הבהמה אית לן למימר דאסור אפילו להדיטו: **ת"ש המטמא והמדמע והמנסך בו.** למ"ד דהניזקין (גיטין דף נב): מנסך ממש פריך וא"ת ומאי קא משני דאית ליה שותפות בגוה הא אמר התם למ"ד דמנסך ממש לא צעי למימר מערב משום דהיינו מדמע וכיון דאוקמייה דאית ליה שותפות בגוה ולא נאסר חלק חצירו אלא משום שמערב בשלו וא"כ הא אכתי היינו מדמע וי"ל דמכל מקום קמ"ל דאף על גב דחייב מיתה לא אמרינן קס ליה דצדצה מיניה כדאמרינן התם וא"ל לא תנא מדמע הוה אמרינא דצדצה מועט לא מייחייב: **ל"א ב"ל במינך שתאסר ייני לאונסי.** תימה דמשמע הכא דר' יהודה בן צמירא שרי לצבוי לכל עובד כוכבים שירצה מטעם דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו וצמס" ע"ז פ' ר' ישמעאל (דף נט: ושם ד"ה אמר) משמע דלא שרי לצבוי אלא לההוא עובד כוכבים דנכסיה דמייה מיייתי ראייה אהא דקאמר התם האני עובד כוכבים דנכסיה לחמריה דישראל אע"ג דאסור בהנאה למשקל דמי מההוא עובד כוכבים דנכסיה בן דמקלנא קלייה וי"ל דהכי מיייתי התם כיון דר' יהודה בן צמירא שרי לצבוייה לכל עובד כוכבים שירצה לרבנן נמי דפליגי עליה שרי לצבוייה לההוא עובד כוכבים דנכסיה: **בישראל מומר.** פי' צקונטרס דה"ה דהוה מצי לאוקומי דאית ליה שותפות בגוה כדאוקימ לעיל וקשה דא"כ אמאי חזר והקשה קושיות שכבר תירן אלא נראה דאף על גב דאית ליה שותפות בגוה אכתי איכא למימר לצעוריה קמיכוין: **הכא נמי בישראל מומר.** להנך אמוראי הוה מצי למימר דהניזקין (גיטין דף נב): מנסך היינו שגגע צו: **אין שוחטין לתוך הגומא.** אומר רבינו תם דהיינו גומא נקיה דנראה כמקבל דם לעבודת כוכבים וקשה דאס כן בלא עושה לו מקום חוץ לגומא א איכא תקנה לנקר חלרו ולפיכך טוב ליהר מלשחוט אפילו לתוך גומא שאינה נקיה:

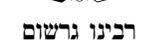
אבל זבח לא ואי אין אדם אוסר דבר שאינו שלו מאי אריא חטאת העוף אפי' חטאת בהמה נמי כיון דקניא ליה לכפרה כדידיה דמ"א ת"ש ב' אוחזין בסכין ושוחטין אחד לשום אחד מכל אלו ואחד לשום דבר כשר שחיטתו פסולה הכא במאי עסקינן דאית ליה שותפות בגוה ת"ש ב' דהמטמא והמדמע והמנסך בשוגג פטור במזיד חייב הכא נמי דאית ליה שותפות בגוה כתנאי דר' עובד כוכבים שניסך יינו של ישראל שלא בפני עבודת כוכבים אסרו ר' יהודה בן בתירא ור' יהודה בן בבא מתירין אותו מפני שני דברים אחד שאין מנסכין יין אלא בפני עבודת כוכבים ואחד שיכול לומר לו לא כל הימנך שתאסר ייני לאונסי ורב נחמן ורב עמרם ורב יצחק אמרי אפי' למ"ד אדם אוסר דבר שאינו שלו ה"מ כותי אבל ישראל ילצעוריה קא מיכוין ת"ש ב' אוחזין בסכין ושוחטין אחד לשום אחד מכל אלו ואחד לשום דבר כשר שחיטתו פסולה הכא במאי עסקינן ובישראל מומר ת"ש המטמא והמדמע והמנסך בשוגג פטור במזיד חייב הכא נמי בישראל מומר אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי התרו בו וקבל עליו התראה מאי אמר ליה התיר עצמו למיתה קאמרת אין לך מומר גדול מזה: **בתנאי אין שוחטין לא לתוך ימים ולא לתוך נהרות ולא לתוך כלים אבל שוחט הוא לתוך עוגה של מים יובספינה על גבי כלים אין שוחטין לגומא כל עיקר אבל עושה גומא בתוך ביתו בשביל שיכנס הדם לתוכה ובשוק לא יעשה בן שלא יחקה**

מיתה לא אמרינן קס ליה דצדצה מיניה כדאמרינן התם וא"ל לא תנא מדמע הוה אמרינא דצדצה מועט לא מייחייב: **ל"א ב"ל במינך שתאסר ייני לאונסי.** תימה דמשמע הכא דר' יהודה בן צמירא שרי לצבוי לכל עובד כוכבים שירצה מטעם דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו וצמס" ע"ז פ' ר' ישמעאל (דף נט: ושם ד"ה אמר) משמע דלא שרי לצבוי אלא לההוא עובד כוכבים דנכסיה דמייה מיייתי ראייה אהא דקאמר התם האני עובד כוכבים דנכסיה לחמריה דישראל אע"ג דאסור בהנאה למשקל דמי מההוא עובד כוכבים דנכסיה בן דמקלנא קלייה וי"ל דהכי מיייתי התם כיון דר' יהודה בן צמירא שרי לצבוייה לכל עובד כוכבים שירצה לרבנן נמי דפליגי עליה שרי לצבוייה לההוא עובד כוכבים דנכסיה: **בישראל מומר.** פי' צקונטרס דה"ה דהוה מצי לאוקומי דאית ליה שותפות בגוה כדאוקימ לעיל וקשה דא"כ אמאי חזר והקשה קושיות שכבר תירן אלא נראה דאף על גב דאית ליה שותפות בגוה אכתי איכא למימר לצעוריה קמיכוין: **הכא נמי בישראל מומר.** להנך אמוראי הוה מצי למימר דהניזקין (גיטין דף נב): מנסך היינו שגגע צו: **אין שוחטין לתוך הגומא.** אומר רבינו תם דהיינו גומא נקיה דנראה כמקבל דם לעבודת כוכבים וקשה דאס כן בלא עושה לו מקום חוץ לגומא א איכא תקנה לנקר חלרו ולפיכך טוב ליהר מלשחוט אפילו לתוך גומא שאינה נקיה: **ובשוק לא יעשה בן.** אע"ג דאמר רב (שבת דף סד): כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור היינו כמו שזכרנו בהלכות שחיטה ור"ה רואים אותו עושה בן צניעה היה שם חשד כמו צדוק אבל כאלו הרואה שעושה צביתו אומר לנקר חלרו הוא עושה וימיהו צירושלמי יש דהך משנה פליג אדרב מההיא ונראה שאין הש"ס שלנו סובר כן מדלל דהקשה ממתניתין לרב כמו שהקשה מווג שצולאר ומשני תנאי היא צפרק במה אשה (שם דף סד): וכל הנהו דפריך לרב צפ"ק דמסקת ע"ז דף יב): מי שנתפזרו לו מעותיו לפני עבודת כוכבים ויש לו קוץ צרגלו ומשני להו קאמר צירושלמי דפליגי אדרב והא דאמר צפרק אע"פ (מכוזות דף ס). לינור שעלו צו צקשקים צצבת ממעכו צרגלו צניעה צצבת ואינו חושש בההוא נמי מודה רב דלא שייך שם חשד דהא מדאורייתא שרי למעכו לכתחלה צצבת:

שיטה מקובצת

א) ועוד שיכול לומר לו אפי' ניסכו בפני עבודת כוכבים: ב) וקשה דא"כ בלא עושה לו מקום חוץ לגומא לנקר חצירו איכא תקנה ולפיכך:

רבינו גרשום

מהו דתיבא כיון דקניה ליה כו': ואי אמרת אין אדם אוסר דבר שאינו שלו אפי' חטאת בהמה [נמי]. הא לא מצי אסר הכחן שאינו שלו: המטמא והמדמע. כלומר טימא טהרותו של חבירו מדמע חולין של חבירו עם תרומה שופסידו ממנו שתרומה אינה ראויה לישראל: והמנסך. כלומר שניסך יינו לעבודת כוכבים אבל ישראל לצעורי קא מיכוין ואין אסור: התרו בו וקבל התראה מהו. כלומר את אמרת דישראל לצעורי קא מיכוין [והיאך הדין אם] התרו בו אל תנסך לעבודת כוכבים שאם אתה עושה כן חייב מיתה אהא: קבל התראה. ואמר אני יודע אעפ"כ אני עושה מהו יכול לאסור אי לא: